

УДК 338.658

Лілія Якимишин, к.е.н., доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СУТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Анотація. Предметом публікації є дослідження, метою яких є встановлення нової сфери, що виникла на стику трьох категорій: управління логістичними процесами, управління доданою вартістю і управління ризиком. Їх ефектом буде розроблення підстав аксіологічної концепції логістичних процесів в управлінні ризиком, яка уможливить квантифікацію зміни доданої вартості логістичних процесів перед і після імплементації інтегрованої системи управління ризиком.

Ключові слова: управління, додана вартість, ризики ланцюгів поставок товарів повсякденного попиту.

Liliya Yakymyshyn

ESSENCE AND FEATURES OF PROVIDING OF SAFETY OF FUNCTIONING OF LOGISTIC PROCESSES ON THE ENTERPRISE

Abstract. The subject of publication is a research, the purpose of which is an establishment of the new sphere, as a result of connection of three categories: the management of logistic processes, the management of a value-added and the management of risk. Their effect will be the development of the grounds of axiology conception of logistic processes in the management of risk, which will do possible quantification in change of value-added of logistic processes before and after the implementation of integration system of the management of risk.

Keywords: management, valueadded, risks of chains of supplying with the commodities of everyday demand.

Одним із головних положень функціонування логістичних процесів, що уможливує реалізацію закладених цілей, які є вирішальними для додавання вартості, є безпека їх функціонування. Під безпекою функціонування слід розуміти вміле управління ризиком даного процесу, що полягає у моделюванні, компонуванні, композиції складного процесу в причинно-наслідкову послідовність з логічною структурою, яка уможливує реалізацію цілей, поставку продуктів з якнайвищою доданою вартістю з точки зору як клієнтів, так і підприємства.

Кожен процес характеризується тим, що комплект логічно пов'язаних завдань або процедур виконується з метою досягнення визначеного результату. Зміна вхідних параметрів на вихідні зумовлена структурою і функціонуванням. Структура забезпечує очікуване функціонування досліджуваного процесу, натомість процес функціонує адекватно заданій структурі. Пошук структурно-функціональних зв'язків, а також оптимальних логічних структур становить головне положення принципу характеристики.

Оскільки управління логістичними процесами значною мірою має операційний характер, а управління ними вимагає докладних числових даних, предметом дослідження є кількісні методи операційного рівня.

Вартість є однією з ключових категорій, що враховуються в аналізі діяльності підприємства. Найповніший її вимір описує загальна теорія вартості – аксіологія. Вона займається визначенням категорії вартості, створенням засад нормативних систем, досліджує природу вартості, а також критерії оцінювання, тому є підставою параметризації у визначеній дослідній сфері, яка виникла на стику управління доданою

вартістю для клієнта і підприємства, ризиком і логістичними процесами.

Другою істотною сферою в даній моделі є управління. Без результативного, ефективного управління не може бути мови про створення й реалізацію доданої вартості. Серед багатьох сфер функціонування підприємства воно охоплює логістичні процеси, додану вартість, а також проблеми аналізу й оцінювання ризику.

Інтегроване управління цими виділеними сферами становить підгрунтя аксіологічного оцінювання управління ризиком логістичних процесів.

Ступінь створюваної й реалізованої доданої вартості описаний за допомогою адекватних параметрів. Підставою формування моделей функціонування, а також структури є визначення напряму змін значення (зростання або спаду) кожного параметра в окреслений період. Розв'язання поставленої задачі є комплекс моделей структури, який дозволяє визначити:

- рівень створюваної й реалізованої доданої вартості логістичних процесів на підприємствах, що застосовують управління ризиком, а також на підприємствах, що не управляють ризиком;

- вплив управління ризиком на рівень створюваної й реалізованої доданої вартості на підставі аналізу та порівняння моделей структури в обох групах підприємств.

Пошук оптимального рішення повинен ґрунтуватися на дослідницьких експериментах, які проводять за такими етапами:

1. Побудова комплекту логічних функцій для двох груп підприємств – у функціях повинна бути записана і виражена мовою принципу характеристичної інформації про рівень створюваної й реалізованої доданої вартості.

2. Розроблення моделей графів функцій для двох груп підприємств – це є графова презентація виразів логічних функцій. У графових моделях логічної функції виступають так звані заборонені фігури, які слід розщепити, щоб отримати модель функціонування.

3. Розроблення комплекту моделей функціонування для двох груп підприємств – вони являють собою принципи функціонування двох груп підприємств з точки зору створюваної й реалізованої доданої вартості логістичними процесами.

4. Розроблення комплекту моделей структур для двох груп підприємств – ці моделі є вирішенням сформульованої дослідної проблеми. На їх підставі можливе оцінювання ступеня загрози банкрутства, а також визначення попереджувальних дій.

Отже, забезпечення безпеки логістичних процесів становить для учасників ланцюга поставок товарів повсякденного попиту багатоаспектну проблему, особливо, якщо її розглядати під кутом аксіологічного оцінювання. Використання характеристичного аналізу, який лежить в основі розроблення оптимальних алгоритмів і ефективних сучасних автоматизованих систем, уможливорює отримання вирішення завдання у формі, яка дозволяє зведення якісних характеристик до кількісного виразу, тобто квантифікацію зміни доданої вартості логістичних процесів до і після імплементації інтегрованої системи управління ризиком.